

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

19 жовтня 2023 р.

Київ

№ 282-р

Про результати розгляду
справи про концентрацію

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 126-25/6-23-ЕК про концентрацію у вигляді придбання товариством з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» (далі – ТОВ «Радехівський цукор») *«Інформація, доступ до якої обмежено»* активів приватного акціонерного товариства «Гнідавський цукровий завод» (далі – ПрАТ «Гнідавський цукровий завод») *«Інформація, доступ до якої обмежено»*,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Концентрація полягає у придбанні ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (2) Відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини другої статті 22 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) концентрацією визнається, зокрема, набуття безпосередньо або через інших осіб контролю одним або кількома суб'єктами господарювання над одним або кількома суб'єктами господарювання чи частинами суб'єктів господарювання шляхом безпосереднього або опосередкованого придбання, набуття у власність іншим способом активів у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, одержання в управління, оренду, лізинг, концесію чи набуття в інший спосіб права користування активами у вигляді єдиного майнового комплексу або структурного підрозділу суб'єкта господарювання, в тому числі придбання активів суб'єкта господарювання, що ліквідується.
- (3) Враховуючи те, що об'єкт придбання включає в себе активи (рухоме та нерухоме майно) (далі – Активи), які можуть забезпечити ТОВ «Радехівський цукор» здійснення господарської діяльності з переробки цукрових буряків та виробництва цукру білого (бурякового), заявлені дії відповідно до статті 22 Закону є концентрацією.

- (4) Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками 2022 року перевищують порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. УЧАСНИКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ

- (5) ТОВ «Радехівський цукор» *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, яке має намір придбати активи;
ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, активи якого мають набутись у власність.

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) До Антимонопольного комітету України надійшла повторна заява уповноважених представників ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» від 28.06.2023 № 28/06/23-10 (zareєстрована в Комітеті 28.06.2023 за № 8-01/245-ЕКк) про надання дозволу ТОВ «Радехівський цукор» на придбання активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).
- (7) Розпорядженням Голови Антимонопольного комітету України – державного уповноваженого від 11.08.2023 № 01/154-р розпочато розгляд справи № 126-25/6-23-ЕК про концентрацію у вигляді придбання ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового), у зв'язку з **виявленням у поданих матеріалах підстав для заборони концентрації**.
- (8) Уповноваженого представника заявників було повідомлено листом державного уповноваженого Антимонопольного комітету України про початок розгляду справи про концентрацію та про надання інформації від 15.08.2023 № 126-25/01-9078e.
- (9) 14 серпня 2023 року на офіційному інтернет-сайті Комітету¹, офіційній сторінці Комітету у мережі «Фейсбук» було розміщено текст повідомлення про розгляд справи про концентрацію у вигляді придбання ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).
- (10) В ході розгляду справи були опитані:
- суб'єкти господарювання – конкуренти учасників концентрації;
  - сільськогосподарські підприємства – бурякоздавачі.
- (11) Листом від 02.10.2023 № 126-25/09-10541e Комітет запропонував учасникам заявленої концентрації надати свої пропозиції щодо зобов'язань, які вони готові взяти на себе з метою усунення відповідного негативного впливу концентрації на конкуренцію на ринку послуг із переробки цукрового буряку та дозволять органу Комітету прийняти рішення про надання дозволу на концентрацію.
- (12) Уповноважений представник учасників концентрації листом від 05.10.2023 № 05/10/23-2 (zareєстрованим у Комітеті 06.10.2023 за № 8-09/1341-кі) надав пропозиції стосовно зобов'язань.

¹ <https://amcu.gov.ua/news/rozpochato-rozglyad-spravi-pro-koncentraciyu-u-viglyadi-pridbannya-tov-radehivskij-cukor-aktiviv-pat-gnidavskij-cukrovij-zavod>

- (13) У період з 09.10.2023 по 16.10.2023 Комітет оприлюднив на офіційному інтернет-сайті² та сторінці у мережі «Фейсбук» зобов'язання, запропоновані учасниками концентрації, з метою отримання позиції інших учасників ринку.
- (14) Листом від 09.10.2023 № 126-25/09-10810е Комітет звернувся до Національної асоціації цукровиків України (далі – НАЦУ) з проханням розмістити на своєму сайті та поширити серед учасників ринку послуг із переробки цукрових буряків (власників цукрових заводів та суб'єктів господарювання, що здають цукрові буряки на переробку на давальницьких умовах) текст зобов'язань, розміщених на сайті Комітету. 10.10.2023 зазначена інформація була розміщена на офіційному сайті НАЦУ.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО УЧАСНИКІВ КОНЦЕНТРАЦІЇ

За інформацією заявників:

5.1. Інформація про учасників концентрації

- (15) ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» здійснює діяльність з виробництва та оптової реалізації *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
- (16) ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» пов'язане відносинами контролю з фізичними особами – громадянами України, суб'єктами господарювання – резидентами України, які здійснюють діяльність з: *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
- (17) кінцевими бенефіціарними власниками ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» є фізичні особи – громадяни України Галькевич Я.М. і Макара Є.Є.
- (18) ТОВ «Радехівський цукор» здійснює діяльність з виробництва та оптової реалізації цукру білого (бурякового), жому та меляси (як побічних продуктів), а також із надання послуг переробки цукрового буряку;
- (19) ТОВ «Радехівський цукор» пов'язане відносинами контролю з фізичними особами – громадянами України, суб'єктами господарювання – резидентами та нерезидентами України, які здійснюють діяльність: з реалізації *«Інформація, доступ до якої обмежено»*;
- (20) ТОВ «Радехівський цукор» перебуває під спільним контролем компанії «Pfeifer&Langen Industrie-und Handels-KG» (м. Кельн, Німеччина) (яка не контролюється жодною юридичною та/або фізичною особою) і фізичної особи – громадянина України Матківського Володимира Богдановича.

5.2. Мета концентрації

- (21) Метою концентрації для ТОВ «Радехівський цукор» є розширення своїх виробничих потужностей з виробництва та реалізації цукру білого (бурякового). Зокрема, покупець має намір збільшити експортні поставки цукру до країн ЄС, оскільки цей напрямок є вкрай важливим у стратегії подальшого розвитку ТОВ «Радехівський цукор», а локація активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» є привабливою у плані збуту цукру в країні ЄС.
- (22) Для ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» основною метою концентрації є отримання грошових коштів за продані Активи.

² <https://amcu.gov.ua/news/rozpochato-rozglyad-spravi-pro-koncentraciyu-u-viglyadi-pridbannya-tov-radehivskij-cukor-aktiviv-pat-gnidavskij-cukrovij-zavod>

6. РИНКИ, НА ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ КОНЦЕНТРАЦІЯ

За інформацією заявників:

- (23) Потужності ТОВ «Радехівський цукор» знаходяться за адресами:
«Інформація, доступ до якої обмежено»;
«Інформація, доступ до якої обмежено»;
«Інформація, доступ до якої обмежено»;
«Інформація, доступ до якої обмежено» (завод перебував у простій протягом 2019–2021 років у зв'язку з браком сировини для повного завантаження всіх заводів ТОВ «Радехівський цукор»);
«Інформація, доступ до якої обмежено» (завод перебував у простій протягом 2019–2022 років).
- (24) Активи, що є об'єктом придбання, знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено».*
- (25) **Задіяними ринками в заявленій концентрації є:**
 - загальнодержавний ринок цукру білого (бурякового);
 - загальнодержавний ринок меляси;
 - загальнодержавний ринок жому;
 - регіональний ринок послуг із переробки цукрового буряку.

6.1. Загальнодержавний ринок цукру білого (бурякового)

- (26) ТОВ «Радехівський цукор» здійснює переробку придбаної сировини – цукрових буряків – для власних потреб, тобто для виробництва власного цукру білого (бурякового). Вироблений цукор належить ТОВ «Радехівський цукор» на праві власності (балансовий цукор) та реалізується на ринку. Так, під діяльністю ТОВ «Радехівський цукор» з «виробництва та реалізації цукру білого (бурякового)» розуміється саме виробництво та реалізація власного цукру білого (бурякового). Враховуючи те, що ТОВ «Радехівський цукор» та суб'єкти господарювання, пов'язані з ним відносинами контролю, не здійснюють діяльності з вирощування цукрового буряку, для здійснення діяльності з виробництва цукру ТОВ «Радехівський цукор» закуповує сировину (цукровий буряк), тобто виступає покупцем у відносинах купівлі-продажу цукрового буряку з бурякоздавачами.
- (27) Виходячи з даних, наданих заявниками, ТОВ «Радехівський цукор» орієнтоване на виробництво власного цукру та співвідношення придбаних буряків і буряків, наданих на переробку за давальницькою схемою, у товариства становить 73% до 27%.
- (28) У той час як ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» практично не здійснює закупівлю цукрових буряків для виробництва власного цукру білого (бурякового). Натомість ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» отримує від бурякоздавачів право власності на частину виготовленого цукру (разом із жомом та мелясою) як оплату за послуги переробки цукрового буряку на давальницьких умовах, інша частина виготовленого цукру білого (бурякового) передається на праві власності бурякоздавачам.
- (29) Отже, співвідношення придбаних буряків і буряків, наданих на переробку за давальницькою схемою, у ТОВ «Гнідавський цукровий завод» становить *«Конфіденційна інформація».*
- (30) За інформацією заявників, основними конкурентами учасників концентрації на ринку цукру білого (бурякового) є Група Астарта, ТОВ «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО», ТОВ «Аспік Груп», ПрАТ «Теофіпольський цукровий завод», ТОВ «Панда», ТОВ «Агрокомплекс «Зелена долина», ТОВ «Новомиргородський цукор», ТОВ «Шамраївський цукор».

- (31) Обсяг ринку цукру в Україні за підсумками 2020/2021 та 2021/2022 маркетингових років був таким:

Таблиця 1

Обсяг ринку цукру білого (бурякового) України

Рік	Загальні обсяги виробництва цукру (тонн) всіма виробниками	Загальні обсяги експорту (тонн)	Загальні обсяги імпорту (тонн)	Загальний обсяг ринку (ст.2-ст.3+ст.4)*
1	2	3	4	5
2020/2021 МР	1 140 221,4	71 816,07	36 094,54	1 104 499,87
2021/2022 МР	1 122 258,3	55 254,79	4 433,25	1 071 437

* За даними НАЦУ

- (32) Частки учасників концентрації на ринку цукру наведені в таблиці нижче:

Таблиця 2

Становище учасників концентрації на ринку цукру білого (бурякового)

Рік	Оцінка частки Групи Покупця (%)	Оцінка частки Об'єкта придбання (%)	Сукупні частки внаслідок концентрації
2020/2021 МР	10 - 15%	менше 5%	10 - 15%
2021/2022 МР	15 - 20%	менше 5%	15 - 20%

- (33) Як видно з наведеного в таблиці 2, частка ТОВ «Радехівський цукор» на загальнодержавному ринку цукру білого (бурякового) є помірною, у той час як частка ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» є незначною.

Висновок:

- (34) **Враховуючи наявність значної кількості конкурентів, концентрація не призведе до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринку цукру в Україні.**

6.2. Загальнодержавні ринки жому та меляси

- (35) За інформацією заявників, технологічною специфікою переробки цукрового буряку та виробництва цукру, притаманною усім без винятку виробникам цукру в Україні (з цукрового буряку), є отримання в процесі виробництва побічних продуктів переробки цукрових буряків – жому й меляси.
- (36) Жомом є екстрагована січка цукрових буряків, кормовий відхід цукробурякового виробництва. Жом є похідним продуктом, що утворюється в процесі виробництва цукру й використовується для годівлі тварин свіжим, кислим (силосованим) та сушеним.
- (37) Меляса – залишки цукробурякового виробництва, являє собою густу непрозору рідину від коричневого до темно-бурого кольору, що залишається після переробки цукрових буряків (цукрової тростини) як відходи виробництва цукру. Використовується як сировина для виробництва етилового спирту, харчових кислот, хлібопекарських та кормових дріжджів, як добавка до корму для сільськогосподарських тварин, а також як зв'язуюча речовина при грудкуванні дрібнодисперсного вугілля.

- (38) Жом і меляса є похідними продуктами результату виробництва цукру бурякового, а пропорція відходів до чистої продукції є однаковою у всіх виробників у силу технологічного процесу.
- (39) Офіційні дані щодо обсягів ринків жому та меляси відсутні (що підтверджується листом НАЦУ³). Заявники під час визначення ринкових часток учасників концентрації на ринках меляси й жому керувалися такими даними та розрахунками:
- даними latifundist.com (<https://latifundist.com/blog/read/2945-yak-na-drizhdzhah-abo-yaki-mozhливosti-prihovuye-u-sobi-agropererobka-buryakovoyi-melyasi>), відповідно до яких ринок виробництва меляси в Україні становить близько 450 000 тонн щорічно;
  - даними загального обсягу експорту та імпорту меляси, які базуються на даних Державної митної служби України (код УКТЗЕД 1703), <https://bi.customs.gov.ua/uk/trade/value-of-goods-hs-code>);
  - оскільки вихід сирого бурякового жому становить приблизно 80% до маси перероблених буряків, приблизний загальний обсяг ринку виробництва жому розраховується за формулою: загальний обсяг ринку переробки цукрових буряків/100*80.
- (40) Відтак, за розрахунками заявників⁴, частки учасників концентрації на ринку жому та меляси є такими:

Таблиця 3

Частки учасників концентрації на загальнодержавних ринках жому та меляси

Рік	Ринок	Оцінка частки Групи Покупця (%)	Оцінка частки Об'єкта придбання (%)	Сукупні частки внаслідок концентрації
1	2	3	4	5
2021	жому	менше 5%	менше 5%	менше 5%
2022		менше 5%	менше 5%	менше 5%
I кв 2023		менше 5%	менше 5%	менше 5%
2021	меляси	10 - 15%	менше 5%	15 - 20%
2022		10 - 15%	5 -10%	15 - 20%
I кв 2023		менше 5%	менше 5%	менше 5%

- (41) Як видно з наведених у таблиці 3 даних, сукупна частка ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» на загальнодержавному ринку жому є незначною, а на ринку меляси – помірною. Конкурентами учасників концентрації на зазначених ринках виступають ті ж самі суб'єкти господарювання, що й на ринку цукру.

Висновок:

- (42) **Враховуючи зазначене та наявність значної конкуренції, концентрація не призведе до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на ринках жому та меляси в Україні.**

6.3. Регіональний ринок послуг із переробки цукрового буряку

- (43) Учасники концентрації, крім зазначеного вище, також здійснюють діяльність з переробки цукрового буряку на давальницьких умовах. Внаслідок чого вироблений цукор білий (буряковий) належить на праві власності бурякоздавачам

³ Лист НАЦУ від 28.06.2023 № 28-06/151, надісланий листом уповноваженого представника заявників від 28.06.2023 № 28/06/23-1 (зареєстрованим у Комітеті 29.06.2023 за № 8-01/8678).

⁴ Лист уповноваженого представника заявників від 12.07.2023 № 12/07/23-1 (зареєстрований у Комітеті 12.07.2023 за № 8-01/958-кі).

(позабалансовий цукор). Тобто в такому випадку ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» виступають лише надавачами послуг із переробки цукрового буряку для третіх осіб, не пов'язаних відносинами контролю з учасниками концентрації, та не здійснюють закупівлю цукрових буряків. При цьому оплата наданих послуг здійснюється виключно в натуральній формі. Так, учасники концентрації отримують від бурякоздавачів право власності на частину буряків та/або цукру як оплату за послуги переробки, а інша частина виготовленого цукру передається на праві власності бурякоздавачам.

Визначення товарних меж ринку

- (44) Відповідно до пункту 5.1 розділу 5 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (45) Єдиним каналом збуту цукрового буряку для фермерських господарств є цукрові заводи⁵. При цьому фермерські господарства ніколи не розпочинають сезон вирощування цукрових буряків, не узгодивши всі умови із цукровими заводами. Так: у бурякоздавачів є два варіанти одержання прибутку від цукрового буряку:
- здати цукровий буряк цукровим заводам на підставі договору купівлі-продажу;
  - передати цукровий буряк цукровим заводам на давальницьких умовах на переробку, внаслідок чого фермерські господарства одержать цукор.
- (46) Для прикладу, договори, які ТОВ «Радехівський цукор» укладає з бурякоздавачами, не передбачають точних обсягів цукрових буряків, які будуть перероблені товариством для власних потреб та на давальницьких умовах. Договори містять положення, яке дозволяє бурякоздавачам після поставки буряку на потужності цукрового заводу самостійно вирішувати, яка кількість буряків буде продана ТОВ «Радехівський цукор» для власних потреб товариства, а яка поставлена на давальницьких умовах. Як правило, сторони узгоджують фактичну схему передання буряків під час закриття календарного місяця сезону цукроваріння та фіксують це у відповідних актах, як передбачено положеннями договорів⁶.
- (47) Так, кінцевою метою послуги з переробки цукрового буряку є одержання цукру. Технологічна схема одержання цукру-піску складається з таких основних етапів виробництва⁷:
- очищення буряків від домішок;
  - одержання бурякової стружки;
  - одержання дифузійного соку;
  - очищення дифузійного соку (дефекація, сатурація, сульфитація, фільтрація);
  - випарювання соку;
  - очищення й уварювання сиропу;
  - одержання утфелю (кристалізація);
  - центрифугування і пробілювання;
  - сушіння цукру-піску.

⁵ Лист ПП «Аграрна компанія 2004» від 12.09.2023 № 453 (зареєстрований у Комітеті 12.09.2023 за № 8-0/11165).

⁶ Лист уповноважених представників заявників від 31.08.2023 № 31/08/23-1 (зареєстрований у Комітеті 31.08.2023 за № 8-01/1147-кі).

⁷ https://uk.wikipedia.org/wiki/Цукробурякове_виробництво

- (48) Отже, послуга з переробки цукрового буряку є комплексною та включає в себе ряд нерозривних етапів. Оскільки основним призначенням цукрового буряку є одержання цукру, бурякоздавачі не можуть обійтися без такої послуги, як переробка цукрового буряку, або замінити її іншою послугою.
- (49) **Отже, товарними межами ринку є послуги з переробки цукрового буряку.**

Визначення територіальних меж ринку

- (50) Відповідно до пункту 6.1 розділу 6 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (51) Враховуючи залежність споживчого попиту від логістичних витрат, ключовим фактором для визначення територіальних меж ринку послуг із переробки цукрового буряку є допустимий розмір транспортних витрат, у межах якого постачання буряку на цукровий завод є економічно доцільним.
- (52) **Отже, територіальні межі ринку послуг із переробки цукрового буряку можуть охоплювати територію декількох регіонів та визначаються шляхом побудови географічної зони, яка визначається як радіус кола навколо цукрового заводу, до якого суб'єктам господарювання доцільно доставляти цукровий буряк.**
- (53) За інформацією заявників, економічно доцільна відстань доставки цукрового буряку до цукрового заводу автомобільним транспортом може становити 180–200 км. При цьому всі витрати, пов'язані з транспортуванням цукрових буряків, несе ТОВ «Радехівський цукор» незалежно від відстані доставки (що свідчить про наявність значної конкуренції між виробниками за постачальників сировини). Отже, у контексті витрат для бурякоздавачів є однаково прийнятним будь-яке плече доставки, яке є доцільним для ТОВ «Радехівський цукор». Крім того, доцільність перевезення цукрових буряків на відстань до 200 км також пояснюється браком сировини для повного завантаження всіх заводів ТОВ «Радехівський цукор» (що підтверджується простоем Козівського (протягом 2019–2021 рр.) та Збараського (протягом 2019–2022 рр.) цукрових заводів Групи Покупця).
- (54) Враховуючи зазначене, заявники вважають, що конкурентами ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» у радіусі 200 км такі цукрові заводи:

«Інформація, доступ до якої обмежено»

Рис. 1. Розташування цукрових заводів Групи Покупця відносно Об'єкта придбання

- (55) З карти вбачається, що в межах району охоплення радіусом 200 км, побудованого навколо Активів, розташовані всі цукрові заводи ТОВ «Радехівський цукор» та ще 5 цукрових заводів інших суб'єктів господарювання – конкурентів (інформація наведена в табл. 4).

Таблиця 4

Номер, зазначений на карті	Назва цукрового заводу та його власника
1	Гнідавський цукровий завод (ПрАТ «Гнідавський цукровий завод»)
2	Радехівський цукровий завод (ТОВ «Радехівський цукор»)
3	Збараський цукровий завод (ТОВ «Радехівський цукор»)
4	Козівський цукровий завод (ТОВ «Радехівський цукор»)

5	Хоростківський цукровий завод (ТОВ «Радехівський цукор»)
6	Чортківський цукровий завод (ТОВ «Радехівський цукор»)
7	Мар'янівський цукровий завод (ПП «Агро-Експрес-Сервіс»)
8	Теопільський цукровий завод (ПрАТ «Теопільський цукровий завод»)
9	Шепетівський цукровий завод (ПрАТ «Шепетівський цукровий комбінат»)
10	Старокостянтинівський цукровий завод (ТОВ «Старокостянтинівцукор»)
11	Наркевицький цукровий завод (ТОВ «Наркевицький цукровий завод»)

- (56) Так, за інформацією заявників⁸, сукупні частки учасників концентрації на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення радіусом 200 км навколо Активів, є такими:

Таблиця 5

Сукупні частки учасників концентрації

Рік	Товари/ послуги	Частка ТОВ «Радехівський цукор» (%)	Частка ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» (%)	Сукупні частки внаслідок концентрації
1	2	3	4	5
2021	Послуги з переробки цукрового буряку	20 - 25%	10 - 15%	30 - 35%
2022		25 - 30%	5 - 10%	30 - 35%

- (57) Як вбачається з даних, наведених у таблиці 5, сукупна частка учасників концентрації на ринку послуг із переробки цукрового буряку, що охоплює територію радіусом 200 км навколо Активів, є значною.
- (58) При цьому слід зазначити, що статистична інформація щодо обсягів переробки цукрових буряків на давальницьких умовах відсутня, а тому частки учасників концентрації були розраховані заявниками виходячи з оціночних даних НАЦУ⁹, відповідно до яких частка переробки цукрових буряків на давальницьких умовах становить приблизно «Конфіденційна інформація» від загального обсягу переробки цукрових буряків.
- (59) Разом із цим, на думку ТОВ «Радехівський цукор», середнє співвідношення переробки цукрових буряків для власних потреб (для виробництва власного цукру) та на давальницьких умовах (для виробництва позабалансового цукру) по Україні в цілому становить «Конфіденційна інформація»¹⁰.
- (60) Тобто оціночні дані НАЦУ й ТОВ «Радехівський цукор» стосовно обсягу ринку послуг із переробки цукрового буряку суттєво відрізняються. Так, розподіл обсягів перероблених цукрових буряків на балансові та позабалансові на всіх цукрових заводах є різним. До прикладу:
- ТОВ «Радехівський цукор» орієнтоване на виробництво власного цукру і співвідношення власних буряків і буряків за давальницькою схемою в товариства в середньому становить «Конфіденційна інформація»;
  - ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», навпаки, приймає цукровий буряк виключно за давальницькою схемою, і враховуючи те, що споживачі розраховуються з товариством за надані послуги цукровим буряком, співвідношення власних буряків і буряків за давальницькою схемою в товариства в середньому становить «Конфіденційна інформація»

⁸ Лист уповноваженого представника заявників від 26.07.2023 № 26/07/23-1 (zareєстрований у Комітеті 27.07.2023 за № 8-01/1015-кі).

⁹ Лист НАЦУ № 24-07/153 від 24.07.2023, надісланий листом заявників від 26.07.2023 № 26/07/23-1 (zareєстрованим у Комітеті 27.07.2023 за № 8-01/1015-кі).

¹⁰ Лист уповноважених представників заявників від 12.07.2023 № 12/07/23-1 (zareєстрований у Комітеті 12.07.2023 за № 8-01/958-кі).

- (61) Разом із цим, враховуючи те, що:
- відповідно до наявної практики Комітету¹¹ територіальні межі ринку послуг із переробки цукрового буряку обмежуються зоною охоплення навколо цукрового заводу з радіусом менше 200 км;
  - цукрові заводи Групи Покупця в «Інформація, доступ до якої обмежено» (протягом 2019–2022 років) та «Інформація, доступ до якої обмежено» (протягом 2019–2021 років) Тернопільської області перебували у простой, – потенційна сукупна частка учасників концентрації може бути значно більшою.
- (62) Відтак, під час розгляду заяви Комітет встановив, що концентрація може призвести до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на регіональному ринку послуг із переробки цукрового буряку.
- (63) Враховуючи зазначене, з метою всебічного й об'єктивного розгляду справи та отримання інформації, яка не може бути надана учасниками концентрації, Комітет провів дослідження на предмет коректного визначення територіальних меж ринку послуг із переробки цукрового буряку та становища учасників концентрації на ньому.

6.4. Дослідження територіальних меж ринку послуг із переробки цукрового буряку та визначення становища учасників концентрації на ньому

- (64) З метою всебічного аналізу ринку послуг із переробки цукрового буряку: починаючи від особливостей культивування культури; основних критеріїв для бурякоздавачів за вибором надавача послуг із переробки цукрового буряку; порядку укладення відповідних договорів між бурякоздавачами та цукровими заводами та основних умов таких договорів до особливостей розрахунку за надані послуги Комітет надіслав вимоги споживачам і конкурентам ТОВ «Радехівський цукор» та ПрАТ «Гнідавський цукровий завод». **Основною метою дослідження було**, зокрема, визначення основних факторів, що впливають на визначення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача (бурякоздавача), доцільно замовляти, а з точки зору цукрового заводу – доцільно надавати послугу із переробки цукрового буряку.

Так, під час проведення дослідження встановлено, зокрема, таке:

- (65) Вирощування цукрових буряків ґрунтується на необхідності дотримання сівозміни. Процес вирощування буряків досить дороговартісний та складний, що зумовлюється: високою чутливістю цукрового буряку до впливу зовнішніх факторів (несприятливих кліматичних умов, нестачі вологи, шкідників); високою чутливістю до недодержання технології та строків проведення робіт (кожен день запізнення з посівом цукрового буряку знижує його врожайність); складністю контролю хвороб; високою чутливістю до забур'яненості (може призвести до втрати врожаю на 20–50%); підвищеною чутливістю до окремих гербіцидів; потребою у спеціальній техніці та висококласному обладнанні.
- (66) З іншого боку, сільськогосподарські підприємства відзначають також і переваги у вирощуванні буряку, зокрема:
- цукровий буряк – високопродуктивний та високорентабельний, має високий попит на ринку та є високоліквідним продуктом, що підтверджується **наявністю конкурентної боротьби цукрових заводів за бурякоздавача;**
  - цукровий буряк є хорошим попередником для більшості культур. Як попередник може сприяти підвищенню урожайності наступної культури, зокрема, зернових;

¹¹ Рішення Комітету від 02.07.2009 № 235-р та від 12.10.2017 №№ 592-р, 592-р та 593-р.

- відсутність потреби в експорті цукрового буряку (на відміну від зернових культур, експорт яких в умовах війни є складним).

- (67) Враховуючи те, що **основним каналом збуту цукрових буряків для бурякоздавачів є цукрові заводи**, вирішальною передумовою під час прийняття сільськогосподарськими підприємствами рішення щодо вирощування цукрового буряку (крім сівозміни) є наявність договорів купівлі-продажу або переробки цукрового буряку, укладених із цукровими заводами, оскільки укладення таких договорів відбувається, як правило, до початку сезону сіви, проте, залежно від контрагента, такі договори можуть бути укладені безпосередньо в період переробки. Як правило, договори на переробку цукрового буряку укладаються на один виробничий сезон. Разом із цим учасники ринку зазначають, що строк договору є взаємною домовленістю сторін. Враховуючи кон'юнктуру ринку послуг із переробки цукрового буряку та потребу в сівозміні цієї культури, укладення договорів переробки цукрового буряку на довготривалий період не знаходять своєї доцільності на практиці, проте можуть укладатися за наявності відповідних домовленостей сторін замовника та виконавця таких послуг¹². З іншої сторони, довгострокові договори можуть мати переваги для планування діяльності сільськогосподарських підприємств^{13,14}.
- (68) Однією з важливих умов договору переробки цукрового буряку є **умови транспортування сировини до цукрового заводу**. Так, у більшості випадків витрати на транспортування буряку до цукрового заводу відшкодовують цукрові заводи. Однак деякі з конкурентів учасників концентрації зазначають про інші можливі умови транспортування:
- оплата вартості послуг доставки покладається на сторони пропорційно розподілу цукрових буряків у фізичній вазі згідно з передбаченою умовами договору схемою взаєморозрахунків (ТОВ «Наркевицький цукровий завод»¹⁵);
  - оплата транспортних витрат залежить від способу постачання цукрового буряку на переробні потужності цукрового заводу. У разі перевезення сировини замовника автомобільним транспортом цукрового заводу, останній бере на себе витрати з транспортування сировини (ПрАТ «Шепетівський цукровий комбінат», ТОВ «Старокостянтинівцукор»¹⁶).
- (69) Іншою, не менш важливою умовою договору, є **умови оплати послуг переробки цукрового буряку**. Так, за інформацією учасників ринку послуг із переробки цукрового буряку, розрахунок за послуги переробки здійснюється переважно в натуральній формі (цукровим буряком / цукром / жомом / мелясою). До прикладу, надається декілька з наявних форм розрахунку:
- за переробку цукрового буряку бурякоздавач передає цукровому заводу право власності на 43–45 % цукрових буряків (залежно від загальної залікової ваги зданих буряків);
  - по закінченню переробки цукрових буряків, прийнятих від бурякоздавача, цукровий завод зобов'язаний надати бурякоздавачу цукор у попередньо погодженій кількості (до прикладу, на Наркевицькому цукровому заводі в середньому 76 кг за кожен тону

¹² Лист ПрАТ «Шепетівський цукровий комбінат» від 07.09.2023 № 836 (зареєстрований у Комітеті 11.09.2023 за № 8-01/11061).

¹³ Лист ПП «Агрофірма «КАМАЗ-АГРО» від 08.09.2023 № 63 (зареєстрований у Комітеті 08.09.2023 за № 8-02/11026).

¹⁴ Лист СВК «Урожай» від 12.09.2023 № 123 (зареєстрований у Комітеті 12.09.2023 за № 8-01/11156).

¹⁵ Лист ТОВ «Наркевицький цукровий завод» від 13.09.2023 № 362 (зареєстрований у Комітеті 14.09.2023 за № 8-01/11235).

¹⁶ Лист ТОВ «Старокостянтинівцукор» від 08.09.2023 № 08-09/01 (зареєстрований у Комітеті 18.09.2023 за № 8-01/1239-кі).

залікової ваги цукрового буряку, отриману цукровим заводом; на Гнідавському цукровому заводі – 71 кг цукру за одну тонну буряку, на цукрових заводах ТОВ «Радехівський цукор» – 77 кг¹⁷). При цьому решта виробленого цукру та продуктів переробки цукрового буряку (меляса та жом) передається бурякоздавачем у власність цукровому заводу в рахунок плати за переробку цукрового буряку на цукор.

- (70) Розрахунок за послуги з переробки цукрового буряку у грошовій формі також зустрічається, але, як правило, така форма розрахунку притаманна суб'єктам господарювання, що входять до складу однієї вертикально-інтегрованої групи.
- (71) Більшість конкурентів учасників концентрації (перелік яких наведено в таблиці 4) зазначили, що **відчувають конкурентний тиск споживачів (бурякоздавачів) та дефіцит сировини** (навіть враховуючи те, що всі цукрові заводи, крім учасників концентрації, входять до складу вертикально-інтегрованих груп, у складі яких є сільськогосподарські підприємства). Так, за інформацією заявників та їх конкурентів, у разі неприйняття цукровими заводами умов сільськогосподарських підприємств, які здійснюють (можуть здійснювати) вирощування цукрового буряку, споживачі послуг з переробки цукрового буряку можуть обрати іншого виконавця, обмежити або припинити вирощування цукрового буряку на своїх земельних ділянках на користь інших культур, що, у свою чергу, може призвести до зменшення обсягів переробки та/або повного припинення надання такого виду послуг у конкретному регіоні розташування цукрового заводу. Тому цукровим заводам доводиться конкурувати за споживача, зокрема, шляхом:
- завчасного вивчення ринку цукрового буряку на майбутній маркетинговий рік;
  - створення конкурентних умов розрахунків щодо давальницьких умов переробки цукрових буряків;
  - встановлення гнучкого графіка поставки-прийому цукрового буряку;
  - забезпечення транспортування цукрового буряку до заводу або відшкодування витрат бурякоздавачам на транспортування буряку;
  - забезпечення можливості довготривалого зберігання цукру бурякоздавачів;
  - проведення реклами своєї діяльності;
  - включення до договорів інших індивідуально-визначених умов.
- (72) Враховуючи те, що між бурякоздавачами та цукровими заводами практично відсутній грошовий розрахунок та, по суті, витрати на транспортування цукрового буряку включені у вартість послуг із переробки буряку, економічно доцільна відстань транспортування цукрового буряку з поля до цукрового заводу визначається щодо кожного споживача індивідуально з урахуванням сукупності факторів (що є змінними величинами та змінюються від сезону до сезону), серед яких:
- кількість сировини, наданої на переробку, та рівень її цукристості;
  - вартість логістичних витрат;
  - собівартість переробки (що включає, зокрема, ціну на газ);
  - вартість сировини та готової продукції;
  - тощо.
- (73) Різні учасники ринку надавали різні величини фактичної відстані, на яку здійснювалося транспортування цукрового буряку в період 2020–2022 років:
- СГТОВ «Лище»¹⁸ повідомило, що оптимальна відстань у 23 км (саме на такій відстані знаходяться земельні ділянки товариства від Гнідавського цукрового заводу) створює взаємовигідні умови переробки цукрових буряків та зручність у перевезенні у зворотному напрямку жому та дефекату;

¹⁷ Лист уповноваженого представника учасників концентрації від 05.10.2023 № 05/10/23-2 (zareєстрований у Комітеті 06.10.2023 за № 8-09/1341-кі).

¹⁸ Лист від 05.09.2023 № 112 (zareєстрований у Комітеті 05.09.2023 за № 8-01/10879).

- для ПрАТ «Геофіпольський цукровий завод»¹⁹ фактична зона охоплення становить від 5 до 100 км. Протягом 2020–2022 років відстань суттєво не змінювалась, однак поставка цукрових буряків на більші відстані також можлива. Зазначене також підтверджують й інші конкуренти учасників концентрації;
- більшість сільськогосподарських підприємств відзначили, що готові транспортувати цукрові буряки на будь-яку відстань, за умови що це буде економічно доцільним для бурякоздавача та за умови компенсації транспортних витрат цукровими заводами;
- ТОВ «ХАВЕСТ-АГРО»²⁰ повідомило, що протягом зазначеного періоду відстань транспортування коливалась від 20 км до 85 км, проте на 2023 рік запланована відстань становить 105 км;
- ТОВ «Біорена»²¹ зазначило, що протягом досліджуваного періоду фактична відстань поставки буряку становила 132 км, проте це є результатом готовності цукрового заводу нести транспортні витрати.

- (74) Враховуючи зазначене, середня відстань поставки цукрового буряку до потужностей переробника (серед опитаних учасників ринку послуг із переробки цукрового буряку) протягом 2020–2022 років становила 90 км, при цьому максимальна відстань за досліджуваний період в учасників концентрації становила 132 км.
- (75) Разом із цим, як зазначило ТОВ «Наркевицький цукровий завод»²², за моделлю розрахунків рентабельності, які використовує товариство, кожні додаткові 5 км відстані транспортування залежно від кількості сировини можуть знизити рентабельність переробки на 0,5–2%.
- (76) **Отже, Комітет не погоджується з думкою заявників щодо визначення територіальних меж ринку послуг із переробки цукрового буряку в радіусі 200 км від місцезнаходження Активів. Натомість Комітет вважає, що економічно доцільною відстанню доставки цукрового буряку до цукрового заводу можна вважати відстань у 132 км як таку, що фактично встановлена за результатами проведеного дослідження.**
- (77) Відтак у зону охоплення навколо Активів у радіусі 132 км входять: Радехівський цукровий завод, Збараський цукровий завод (обидва належать Групі Покупця), Мар'янівський цукровий завод (належить ПП «Агро-Експрес-Сервіс») і Геофіпольський цукровий завод (нележить ПрАТ «Геофіпольський цукровий завод»), як зображено на рис. 2.

«Інформація, доступ до якої обмежено»

Рис. 2. Цукрові заводи в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів

- (78) За результатами аналізу даних, наданих учасниками ринку, Комітет розрахував частки учасників концентрації за підсумками 2021–2022 років та прогнозну частку на 2023 рік виходячи з обсягів наданих послуг учасниками ринку та їх проєктної потужності:

¹⁹ Лист від 06.09.2023 № 0609/1 (зареєстрований у Комітеті 08.09.2023 за № 8-02/1179-кі).⁵

²⁰ Лист ТОВ «ХАВЕСТ-АГРО» від 11.09.2023 № 314 (зареєстрований у Комітеті 12.09.2023 за № 8-01/11131).

²¹ Лист ТОВ «Біорена» від 13.09.2023 № 82 (зареєстрований у Комітеті 13.09.2023 за № 8-01/11183).

²² Лист ТОВ «Наркевицький цукровий завод» від 13.09.2023 № 362 (зареєстрований у Комітеті 14.09.2023 за № 8-01/11235).

Таблиця 6

№ на карті	Учасники ринку	Проектна потужність (тонн/доба)	Частки по проектній потужності (%)	Ринкові частки на ринку послуг переробки цукрового буряку (%)		
				2021 рік	2022 рік	прогноз на 2023 рік
Об'єкт придбання						
1	Гнідавський цукровий завод	«Конфіденційна інформація»	20,07	50 - 55	35 - 40	45 - 50
Група Покупця						
2	Радехівський цукровий завод	«Конфіденційна інформація»	25,08	25 - 30	45 - 50	25 - 30
3	Збараський цукровий завод	«Конфіденційна інформація»	6,69	0	0	10 - 15
Інші конкуренти						
4	Мар'янівський цукровий завод	«Конфіденційна інформація»	26,76	0	0	0
5	Теофіпольський цукровий завод	«Конфіденційна інформація»	21,40	15 - 20	10 - 15	15 - 20
Всього		«Конфіденційна інформація»	100,00	100	100	100

- (79) Як вбачається з даних таблиці 6, ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» є близькими конкурентами та сукупна частка учасників концентрації в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів по проектним потужностям становить 51,84%. Разом із цим фактична частка ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зазначених територіальних межах протягом 2021–2022 років перевищувала 80%.
- (80) Слід зазначити, що в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів, серед інших, присутні:
- один цукровий завод Групи Покупця (Збараський цукровий завод), який протягом 2019–2022 років перебував у простої, однак планує вийти на ринок у сезон цукроваріння 2023;
  - один із конкурентів учасників концентрації – Мар'янівський цукровий завод, який входить до складу вертикально інтегрованої групи, що має у власності земельні ділянки, а тому завод-конкурент переробляє власний цукровий буряк та **не надає послуги переробки цукрового буряку третім особам.**
- (81) При цьому обидва конкуренти учасників концентрації в зазначених територіальних межах – ПП «Агро-Експрес-Сервіс» і ПрАТ «Теофіпольський цукровий завод» – повідомили, що:
- Мар'янівський і Теофіпольський цукрові заводи зможуть, принаймні частково, задовольнити потреби бурякоздавачів у разі, якщо один із конкурентів (у тому числі, учасник концентрації) вийде з ринку послуг із переробки цукрових буряків. Для цього від бурякоздавачів не вимагається жодних додаткових дій, крім як погодити істотні умови та укласти відповідний договір переробки цукрових буряків із цукровими заводами;
  - зі сторони цукрового заводу необхідно буде лише, у разі зростання обсягів поставленої сировини, змінити виробничий сезон²³ (який орієнтовно продовжиться на

²³ За інформацією ТОВ «Наркевицький цукровий завод» (лист від 13.09.2023 № 362, зареєстрований у Комітеті 14.09.2023 за № 8-01/11235): загальновідомим підходом є визнання економічно доцільною діяльності цукрового заводу за умови тривалості виробничого сезону не менше 90 днів на рівні його проектної потужності.

один місяць), а також залучити додаткові транспортні одиниці та місця зберігання / складування готової продукції.

- (82) У свою чергу, більшість споживачів (бурякоздавачів) учасників концентрації зазначили, що, за умови збільшення вартості послуги переробки цукрового буряку на 5–10 %, або в разі виходу одного із цукрових заводів (у тому числі учасника концентрації) з ринку послуг із переробки цукрових буряків за давальницькою схемою, можуть швидко перейти до іншого надавача послуг, що зумовлюється широким вибором цукрових заводів, а отже, значною конкуренцією. Лише ТОВ «Біорена»²⁴ повідомило про ймовірні труднощі з переходом до іншого цукрового заводу, що обумовлюється віддаленим місцезнаходженням земельних ділянок (біля підніжжя Карпат).

6.5. Бар'єри вступу на задіяні ринки та рівень конкуренції

- (83) Заявники та інші учасники ринку повідомляють про відсутність суттєвих бар'єрів для виходу на ринки послуг із переробки цукрового буряку, цукру та ринки побічної продукції – меляси й жому, нових гравців, особливо для тих цукрових заводів, які наразі не здійснюють виробництва цукру (перебувають у простой), та за рахунок порівняно незначного інвестування в наявне обладнання й налагодження технологічного процесу зможуть вийти на ринок вже в новий виробничий сезон.
- (84) Основним бар'єром для вступу на задіяні ринки нових учасників є значні фінансові інвестиції, необхідність наявності технічної бази та достатнього обсягу сировини.
- (85) Щодо рівня конкуренції на задіяних ринках заявники, як і більшість учасників ринку, крім ТОВ «Біорена» (див. п. 79), вважають задіяні ринки, зокрема ринок послуг із переробки цукрового буряку, достатньо конкурентним, що, зокрема, підтверджується наявністю конкурентної боротьби цукрових заводів за бурякоздавача (див. п. 82 цього рішення).

7. ВИСНОВКИ

- (86) Враховуючи зазначене, Комітет встановив таке:
- (86.1) сукупна частка учасників концентрації на загальнодержавних ринках цукру, меляси та жому є помірною та не досягає 20%. При цьому бар'єри вступу на зазначені ринки є низькими та учасники концентрації зазнають значної конкуренції. **Отже, заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на загальнодержавних ринках цукру, меляси та жому;**
- (86.2) сукупна частка учасників концентрації на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів є значною та перевищує 80%. При цьому:
- один із цукрових заводів, що входить в зону охоплення з радіусом 132 км навколо Активів, є лише потенційним конкурентом, оскільки протягом 2020–2022 років та у планах на 2023 рік переробляє власний цукровий буряк та не надає послуги переробки цукрового буряку третім особам;
  - ринкова частка іншого конкурента не є рівновеликою порівняно із сукупною часткою учасників концентрації;
  - бар'єри вступу на ринок є низькими.
- В результаті здійснення концентрації існує можливість:**
- **концентрації близьких конкурентів на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів;**

²⁴ Лист ТОВ «Біорена» від 13.09.2023 № 82 (zareєстрований у Комітеті 13.09.2023 за № 8-01/11183).

- набуття ТОВ «Радехівський цукор» монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів;
- збільшення вартості послуг із переробки цукрового буряку та обмеження обсягів переробки цукрового буряку на давальницьких умовах з метою збільшення прибутків ТОВ «Радехівський цукор»;
- скорочення відстані доставки цукрового буряку на переробку або відмови від відшкодування вартості перевезення для бурякоздавачів, що замовляють послугу з переробки цукрового буряку, з метою економії обігових коштів ТОВ «Радехівський цукор»;
- обмеження обсягів послуг переробки цукрового буряку на давальницьких умовах із метою використання потужностей цукрових заводів ТОВ «Радехівський цукор» та Активів, що є об'єктом придбання, для виробництва власного цукру.

- (87) Отже, концентрація у вигляді придбання ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового), може призвести до монополізації ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що є об'єктом придбання.
- (88) Відповідно до статті 25 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Антимонопольний комітет України чи адміністративна колегія Антимонопольного комітету України надають дозвіл на концентрацію в разі, якщо вона не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на всьому ринку чи в значній його частині.
- (89) Відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у разі встановлення підстав для заборони узгоджених дій, концентрації органи Антимонопольного комітету України повідомляють їх учасників про зміст таких підстав та встановлюють тридцятиденний строк для надання учасниками узгоджених дій, концентрації пропозицій щодо зобов'язань, які готові взяти на себе учасники таких узгоджених дій, концентрації, що усувають відповідний негативний вплив узгоджених дій, концентрації на конкуренцію та дозволяють органу Антимонопольного комітету України прийняти рішення про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію. Цей строк може бути продовжений за клопотанням учасника узгоджених дій, концентрації.
- (90) У зв'язку із цим, заявникам листом від 02.10.2023 № 126-25/09-10541е було надіслано лист із пропозицією щодо надання учасниками концентрації зобов'язань у справі № 126-25/6-23-ЕК про концентрацію у вигляді придбання ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).
- (91) Уповноважені представники ТОВ «Радехівський цукор» і ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» листом від 05.10.2023 № 05/10/23-2 (зареєстрованим Комітетом 06.10.2023 за № 8-09/1341-кі) надали пропозиції щодо зобов'язань, які учасники концентрації готові взяти на себе, такого змісту:

1. З метою усунення потенційних ризиків обмеження конкуренції у зв'язку зі здійсненням концентрації шляхом придбання товариством з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» («Інформація, доступ до якої обмежено») активів приватного акціонерного товариства «Гнідавський цукровий завод»

(«Інформація, доступ до якої обмежено»), що знаходяться за адресою: «Інформація, доступ до якої обмежено» та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового), зокрема, на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо Активів, ТОВ «Радехівський цукор» зобов'язується протягом п'яти років із моменту здійснення заявленої концентрації:

(1) не встановлювати різних умов до рівнозначних угод щодо переробки цукрових буряків на давальницьких умовах та не встановлювати таких умов переробки цукрових буряків на давальницьких умовах, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку;

(2) не обмежувати здатність бурякоздавачів самостійно визначати, яка частина від загальної кількості цукрових буряків передається ТОВ «Радехівський цукор» на умовах купівлі-продажу, а яка частина – на давальницьких умовах;

(3) не допускати необґрунтованої відмови бурякоздавачам, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу, від надання послуг переробки цукрового буряку, а саме: за наявності запитів із боку таких бурякоздавачів, виражених у тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, забезпечити надання послуг із переробки цукрових буряків на давальницьких умовах;

(4) здійснювати перевезення за власний рахунок або здійснювати повну компенсацію транспортних витрат, пов'язаних із перевезенням цукрових буряків на відстань до 132 км, всім бурякоздавачам, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу;

(5) пропонувати бурякоздавачам укладення довгострокових (строком до трьох років) договорів переробки цукрових буряків та при цьому не обмежувати здатність бурякоздавачів самостійно визначати менший строк таких договорів;

(6) забезпечити, що бурякоздавачі, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу, у результаті переробки на давальницьких умовах зданих ними цукрових буряків отримуватимуть у власність не менше 74 кг цукру з однієї тонни перероблених буряків (при базисній цукристості 16%), якщо такі бурякоздавачі є платниками ПДВ, та не менше 64 кг цукру з однієї тонни буряків (при базисній цукристості 16%), якщо такі бурякоздавачі не є платниками ПДВ.

2. З метою належного інформування Антимонопольного комітету України про стан виконання зобов'язань і вимог та для здійснення відповідного контролю ТОВ «Радехівський цукор» зобов'язується надавати протягом п'яти років, починаючи з року після надання дозволу Антимонопольного комітету України на заявлену концентрацію, один раз на рік, але в будь-якому разі не пізніше 20-го числа сьомого місяця календарного року, копії документів та інформацію про:

- копії договорів із бурякоздавачами, що діяли протягом попереднього року, щодо надання послуг із переробки цукрових буряків з усіма додатками, змінами та доповненнями. По одному примірнику кожного типового договору та типових документів (актів), які є невід'ємною частиною договорів, за умови, що такі договори та документи не відрізняються один від одного;

- обсяги послуг переробки щодо кожного заводу окремо за підсумками останнього сезону цукроваріння, у тому числі: власного цукрового буряку²⁵ та цукрового буряку, прийнятого на переробку на давальницьких умовах, за формою, наведеною в таблиці 1:

²⁵ Під власним цукровим буряком розуміється обсяги цукрового буряку, придбаного у третіх осіб.

Таблиця 1

Цукровий завод (адреса потужностей)	Сезон цукроваріння (початок – кінець)	Обсяги переробки цукрового буряку (тонн)	У тому числі:		Завантаженість потужностей
			власного цукрового буряку (тонн)	цукрового буряку, прийнятого на давальницьких умовах (тонн)	

- перелік всіх споживачів (замовників) послуг із переробки цукрового буряку протягом останнього сезону цукроваріння та вартість наданих послуг щодо кожного цукрового заводу окремо, а також умови транспортування цукрових буряків цих споживачів за формою, наведеною в таблиці 2:

Таблиця 2

Назва суб'єкта господарювання (споживача), код ЄДРПОУ	Місцезнаходження земельної ділянки, з якої здійснювалось відвантаження цукрового буряку	Відстань від місця відвантаження до цукрового заводу (км)	Умови транспортування цукрового буряку	Обсяг цукрового буряку, наданого на переробку (тонн)	Цукристість буряку (%)	Обсяг цукру, відвантаженого споживачу: всього (тонн) / ___ кг за 1 тонну буряку	Відмітка про те, чи є бурякоздавач платником ПДВ

- копії всіх запитів, виражених у тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, щодо надання послуг із переробки цукрових буряків на давальницьких умовах, у наданні яких ТОВ «Радехівський цукор» було відмовлено. Щодо кожного такого запиту – копії листів-відповідей, у яких зазначені причини такої відмови.

- (92) Разом із цим Комітет провів «market test» шляхом розміщення на офіційному сайті Комітету тексту зобов'язань, які готові взяти на себе учасники концентрації для усунення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію²⁶.
- (93) Учасники ринку не надали жодних заперечень на запропоновані учасниками концентрації зобов'язання для усунення потенційного негативного впливу концентрації на конкуренцію, зокрема, на ринок послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо активів, що є об'єктом придбання. Разом із цим учасники ринку та НАЦУ повідомили таке:
- (93.1) ПП Агрофірма «КАМАЗ-АГРО»²⁷ відзначило, що концентрація позитивно вплине на роботу сільськогосподарських виробників цукрових буряків та сприятиме розвитку високоефективного буряківництва в зоні як Гнідавського цукрового заводу, так і регіону загалом, з огляду на те, що ТОВ «Радехівський цукор» має ряд переваг порівняно з ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», зокрема:
- потужна агрономічна підтримка (консультації) у процесі вирощування цукрових буряків;
  - можливість дешевшої закупівлі якісного насінневого матеріалу та засобів захисту рослин;
  - прозорі та зрозумілі розрахунки за зданий буряк, у тому числі забезпечення об'єктивних результатів кількісного та якісного аналізу цукрових буряків;
  - чітке планування та організація процесу вивезення цукрових буряків із полів;
  - постійні інвестиції в розвиток своїх цукрових заводів.

²⁶ <https://amcu.gov.ua/news/do-uvagi-uchasnikiv-rinku-poslug-z-pererobki-cukrovogo-buryaku-zaproponovani-tov-radehivskij-cukor-zobovyzannya-v-ramkah-spravi-pro-ekonomichnu-koncentraciyu>

²⁷ Лист ПП Агрофірма «КАМАЗ-АГРО» б/н б/д (zareestrovаний у Комітеті 13.10.2023 за № 8-01/12373).

Товариство також позитивно оцінює запропоновані ТОВ «Радехівський цукор» зобов'язання, а саме:

- можливість вибору юридичної схеми поставки цукрових буряків – такої опції не було у ПрАТ «Гнідавський цукровий завод»;
- більша кількість цукру, що отримає бурякодавець від переробки однієї тонни цукрового буряку, ніж це було від співпраці з ПрАТ «Гнідавський цукровий завод»;
- гарантування відстані доставки цукрових буряків за рахунок ТОВ «Радехівський цукор» на відстань 132 км.

- (93.2) СТОВ «Городище»²⁸ схвально ставиться до опублікованих на сайті Комітету зобов'язань ТОВ «Радехівський цукор», особливо щодо гарантування мінімальної кількості цукру. Виходячи з досвіду співпраці з обома учасниками концентрації товариство зазначає, що умови співпраці з ТОВ «Радехівський цукор» є більш вигідними, тому здійснення заявленої концентрації не матиме жодних негативних наслідків, а, навпаки, товариство отримає від цього більше економічних переваг та перспектив розвитку.
- (93.3) Фермерське господарство «Євгена Шелепіни»²⁹ позитивно оцінює концентрацію та зобов'язання ТОВ «Радехівський цукор». Зокрема, товариство вважає вагомою перевагою гарантування безкоштовного перевезення цукрових буряків, більшу кількість кінцевого продукту, що отримуватиме бурякоздавач, а також можливість обрання варіантів господарських угод (давальницька сировина та/або купівля-продаж).
- (93.4) НАЦУ³⁰ вважає запропоновані ТОВ «Радехівський цукор» зобов'язання пропорційними можливим загрозам негативного впливу заявленої концентрації на конкуренцію. НАЦУ також відзначило, що придбання ТОВ «Радехівський цукор» активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод» матиме позитивний ефект на розвиток вирощування цукрового буряку у відповідній зоні бурякосіяння.
- (94) Тобто, зобов'язання, запропоновані учасниками концентрації, загалом не суперечать інтересам учасників ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо активів, що є об'єктом придбання, та нівелюють потенційно можливий негативний вплив концентрації на задіяний ринок.
- (95) **Отже, здійснення концентрації має бути обумовлено зобов'язаннями, дотримання яких усуватиме негативний вплив концентрації на конкуренцію на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км навколо активів ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: «Інформація, доступ до якої обмежено» та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).**

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 25 і 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та підпунктами 1 та 9 пункту 9 розділу XII Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 лютого 2002 року № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2002 року за № 284/6572 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 21.06.2016 № 14-рп), Антимонопольний комітет України

²⁸ Лист СТОВ «Городище» від 13.10.2023 № 297 (зареєстрований у Комітеті 13.10.2023 за № 8-01/12402).

²⁹ Лист ФГ «Євгена Шелепіни» від 13.10.2023 б/н (зареєстрований у Комітеті 13.10.2023 за № 8-01/12397).

³⁰ Лист НАЦУ від 13.10.2023 № 13-10/165 (зареєстрований у Комітеті 13.10.2023 за № 8-09/12371).

ПОСТАНОВИВ:

1. Надати дозвіл товариству з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» *«Інформація, доступ до якої обмежено»* на концентрацію у вигляді придбання активів приватного акціонерного товариства «Гнідавський цукровий завод» *«Інформація, доступ до якої обмежено»*, що знаходяться за адресою *«Інформація, доступ до якої обмежено»* та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового).

2. З метою усунення потенційних ризиків обмеження конкуренції у зв'язку зі здійсненням концентрації у вигляді придбання товариством з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» активів приватного акціонерного товариства «Гнідавський цукровий завод», що знаходяться за адресою: Волинська обл., Луцький р-н, с. Рованці, вул. Промислова, 3 та забезпечують здійснення діяльності з виробництва цукру білого (бурякового), зокрема, на ринку послуг із переробки цукрового буряку в зоні охоплення з радіусом 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу, зобов'язати товариство з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» протягом п'яти років із моменту здійснення заявленої концентрації:

- не встановлювати різних умов до рівнозначних угод щодо переробки цукрових буряків на давальницьких умовах та не встановлювати таких умов переробки цукрових буряків на давальницьких умовах, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку;

- не обмежувати здатність бурякоздавачів самостійно визначати, яка частина від загальної кількості цукрових буряків передається ТОВ «Радехівський цукор» на умовах купівлі-продажу, а яка частина – на давальницьких умовах;

- не допускати необгрунтованої відмови бурякоздавачам, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу, від надання послуг переробки цукрового буряку, а саме: за наявності запитів із боку таких бурякоздавачів, виражених у тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, забезпечити надання послуг із переробки цукрових буряків на давальницьких умовах;

- здійснювати перевезення за власний рахунок або здійснювати повну компенсацію транспортних витрат, пов'язаних із перевезенням цукрових буряків на відстань до 132 км, всім бурякоздавачам, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу;

- пропонувати бурякоздавачам укладення довгострокових (строком до трьох років) договорів переробки цукрових буряків та при цьому не обмежувати здатність бурякоздавачів самостійно визначати менший строк таких договорів;

- забезпечити, що бурякоздавачі, які знаходяться в районі охоплення 132 км від місця знаходження активів Гнідавського цукрового заводу, у результаті переробки на давальницьких умовах зданих ними цукрових буряків отримуватимуть у власність не менше 74 кг цукру з однієї тонни перероблених буряків (при базисній цукристості 16%), якщо такі бурякоздавачі є платниками ПДВ, та не менше 64 кг цукру з однієї тонни буряків (при базисній цукристості 16%), якщо такі бурякоздавачі не є платниками ПДВ.

3. З метою належного інформування Антимонопольного комітету України про стан виконання зобов'язань і вимог та для здійснення відповідного контролю зобов'язати товариство з обмеженою відповідальністю «Радехівський цукор» надавати протягом п'яти років, починаючи з року після надання дозволу Антимонопольного комітету України на заявлену концентрацію, один раз на рік, але в будь-якому разі не пізніше 20-го числа сьомого місяця календарного року, копії документів та інформацію про:

- копії договорів із бурякоздавачами, що діяли протягом попереднього року, щодо надання послуг із переробки цукрових буряків з усіма додатками, змінами та доповненнями. По одному примірнику кожного типового договору та типових документів (актів), які є

невід'ємною частиною договорів, за умови, що такі договори та документи не відрізняються один від одного;

- обсяги послуг переробки щодо кожного заводу окремо за підсумками останнього сезону цукроваріння, у тому числі: власного цукрового буряку³¹ та цукрового буряку, прийнятого на переробку на давальницьких умовах, за формою, наведеною в таблиці 1:

Таблиця 1

Цукровий завод (адреса потужностей)	Сезон цукрова- ріння (початок – кінець)	Обсяги переробки цукрового буряку (тонн)	У тому числі:		Заванта- женість потужно- стей (%)
			власного цукрового буряку (тонн)	цукрового буряку, прийнятого на давальницьких умовах (тонн)	

- перелік всіх споживачів (замовників) послуг із переробки цукрового буряку протягом останнього сезону цукроваріння та вартість наданих послуг щодо кожного цукрового заводу окремо, а також умови транспортування цукрових буряків цих споживачів за формою, наведеною в таблиці 2:

Таблиця 2

Назва суб'єкта господарування (споживача), код ЄДРПОУ	Місцезнаходжен- ня земельної ділянки, з якої здійснювалося відвантаження цукрового буряку	Відстань від місця від- вантаження до цукрового заводу (км)	Умови транспор- тування цукрового буряку	Обсяг цукрового буряку, наданого на переробку (тонн)	Цукрис- тість буряку (%)	Обсяг цукру, відвантажено- го споживачу: всього (тонн) / _____кг за 1 тонну буряку	Відмітка про те, чи є буряко- здавач платником ПДВ

- копії всіх запитів, виражених у тому числі в офіційних листах та/або за допомогою засобів електронної пошти, щодо надання послуг із переробки цукрових буряків на давальницьких умовах, у наданні яких ТОВ «Радехівський цукор» було відмовлено. Щодо кожного такого запиту – копії листів-відповідей, у яких зазначені причини такої відмови.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО

³¹ Під власним цукровим буряком розуміється обсяги цукрового буряку, придбаного у третіх осіб.